

Til Folketinget,
Det Internationale Sekretariat
v. Birgitte Smith Lange
sdg@ft.dk cc. Birgitte.Lange@ft.dk

Høringssvar vedr. nedsættelse af en parlamentarisk
arbejdsgruppe om verdensmålene

København, den 15. november 2018

FN-forbundet påskønner i høj grad, at Folketinget nu tager skridt til under Finansudvalget at nedsætte en parlamentarisk arbejdsgruppe, som har til formål at sikre fremdrift i forhold til opfyldelse af verdensmålene i Danmark. Derved tager Folketinget det første skridt til at sikre dén parlamentariske indflydelse på lovgivningsarbejdet, som er nødvendig, hvis Danmark skal opfylde sine forpligtelser i henhold til vedtagelsen i FN's generalforsamling, september 2015 om at realisere bæredygtig udvikling inden 2030.

Det er vigtigt, at arbejdsgruppen tilrettelægger sin indsats ud fra en målsætning om at være opsøgende og igangsættende i forhold til den danske regerings og Folketingets bidrag til at realisere verdensmålene. I den sammenhæng er det meget positivt, at arbejdsgruppen – som fremhævet i høringsskrivelsen – har mulighed for at komme med anbefalinger til regeringen og til det fremadrettede parlamentariske arbejde med verdensmålene. Det er afgørende, at arbejdsgruppen benytter sig af disse muligheder for at skabe fremdrift i 2030-processen.

Samtidig må det konstateres med tilfredshed, at nedsættelsen af arbejdsgruppen udtrykkelig opfattes som første skridt i forberedelsen af en mere permanent tilrettelæggelse af Folketingets arbejde med verdensmålene. På længere sigt forekommer en arbejdsgruppe under Finansudvalget ikke at give tilstrækkelig sikkerhed for, at Folketinget som helhed påtager sig det nødvendige medansvar for, at Danmark opfylder sine forpligtelser til at sikre bæredygtig udvikling i overensstemmelse med verdensmålene inden 2030.

Specifikke kommentarer til beretningens tekst:

1. *'Undersøgelsesspørgsmål'*

- a. I den i øvrigt meget relevante liste over emner, som arbejdsgruppen bør tilstræbe at undersøge, savnes en omtale af det statistiske datagrundlag for arbejdet med verdensmålene. Datagrundlaget er afgørende for, om problemer med manglende bæredygtighed kan konstateres samt om fremdriften i løsning af problemerne kan følges. For de folketingsudvalg, som skal arbejde med verdensmålene er det afgørende, at de har adgang til relevante og tilstrækkelige data. Arbejdsgruppen bør i den forbindelse sikre tæt kontakt til Danmarks

Statistik, som har ansvaret for at sikre datagrundlaget og arbejder tæt sammen med FN's statistiske organisation.

b. Ligeledes bør arbejdsgruppen i sin undersøgelse af internationalt arbejde lægge særlig vægt på at følge FN's koordination og opfølgning på 2030-processen. Det årlige møde i FN's High Level Political Forum (HLPF) giver de enkelte medlemslande mulighed for at præsentere status og erfaringer i arbejdet med verdensmålene gennem såkaldte 'voluntary national reviews' (VNR), hvilket hidtil mere end 100 lande, herunder Danmark, har benyttet sig af. HLPF-møderne er samtidig anledning til vedtagelse af erklæringer fra medlemslandenes regeringer ('ministerial declarations') og følges hvert 4. år af et særligt topmøde, som gør status for verdensmålsprocessen – første gang i september 2019. FN har desuden ansvaret for arbejdet med udvikling af datagrundlaget for verdensmålene og de indikatorer, som kan beskrive fremdriften i verdensmålene globalt.

2. 'Aktiviteter'

a. FN-forbundet har bemærket, at udkastet til beretning fra Finansudvalget ikke omtaler regeringens løfte vedr. konsekvensanalyse af lovgivningsinitiativer mv., som er indeholdt i den nationale 'Handlingsplan for FN's 17 verdensmål' fra marts 2017.

I handlingsplanen hedder det: 'Lovforslag og andre tiltag, som forelægges til Folketingets beslutning, samt planer og programmer udarbejdet af regeringen vil blive vurderet i forhold til verdensmålene, i relevant omfang og såfremt konsekvenserne af disse forhold er væsentlige. Det vil i praksis betyde, at lovforslag og andre tiltag i relevant omfang og såfremt konsekvenserne af disse forhold er væsentlige, vil indeholde en vurdering af de sociale konsekvenser samt konsekvenserne for global udvikling og udviklingslande i tillæg til de økonomiske og miljømæssige konsekvenser samt konsekvenser for ligestilling og regioner, herunder landdistrikterne. Der vil blive udarbejdet en konkret model for sådanne vurderinger. Afvejningen af de enkelte hensyn er politisk, og vil blandt andet afhænge af de specifikke forslag og politikker.' (s.11)

Uanset, at der nu er forløbet mere end 1½ år siden handlingsplanens offentliggørelse, er der endnu ikke taget initiativ til at gennemføre sådanne helt nødvendige vurderinger af konsekvenser for verdensmålene af Folketingets lovgivningsarbejde mv.

Derfor opfordrer FN-forbundet så stærkt som muligt til, at man arbejder for snarest at sikre, at den nødvendige konsekvensanalyse af lovgivningsinitiativer og andre regeringstiltag bliver en højt prioriteret aktivitet for den kommende arbejdsgruppe, og at dette klart fremgår af teksten til den endelige beretning fra Finansudvalget. Dette vil være en afgørende forudsætning for, at Folketingets arbejde med verdensmålene kan realiseres i praksis.

b. Det er positivt, at det i udkastet til arbejdsgruppens aktivitetsplan understreges, at man deltager i det årlige møde i FN's HLPF juli 2019. Men det bør samtidig være en væsentlig del af arbejdsgruppens aktivitet i foråret 2019, at man sikrer indflydelse på regeringens forslag til FN's fremtidige monitorering af verdensmålene. I forbindelse med den kommende første 4-årige status på topmødet i New York, september 2019 forventes det, at der udformes og vedtages en 'political declaration', som vil angive retningslinjer for de kommende års arbejde med verdensmålene, herunder den monitorering af 2030-processens fremdrift og resultater, som varetages af HLPF.

Efter FN-forbundets opfattelse, bør der fra dansk side lægges stor vægt på at styrke HLPF's muligheder for at tilbyde rådgivning og drage politiske konklusioner i forlængelse af den erfaringsopsamling, som sker i forbindelse med de enkelte medlemslandes frivillige præsentationer (VNR). Medlemslandenes rapportering bør fremover i højere grad lægge vægt på en vurdering og analyse af fremskridt såvel som problemer, som kan danne basis for dialog om vejen til at realisere verdensmålene inden 2030. Dette kunne sikres gennem en dialogproces i HLPF-regi, som svarer til den der eksisterer på menneskerettighedsområdet i form af 'universal periodic review' (UPR). En sådan systematisk monitorering og opfølgning vil være afgørende for realiseringen af verdensmålene.

FN-forbundet bidrager gerne til en uddybning af ovenstående synspunkter og ser desuden frem til at deltage i den fremtidige dialog med den kommende arbejdsgruppe.

På FN-forbundets vegne

Jørgen Estrup
landsformand

Torleif Jonasson
generalsekretær